

بررسی و تحلیل وضعیت زیرساخت‌های گردشگری پزشکی و سلامت در شهر اردبیل

سیمین صفوی^۱، تیمور حسین نژاد^۲، پروانه سمیع زاده^۳

چکیده

گردشگری پزشکی یا توریسم پزشکی انگلیسی: (Medical Tourism) شاخه‌ای از گردشگری سلامت است که در آن شخص از کشوری به سایر نقاط دنیا با امکانات پیشرفته تر بهداشتی و درمانی سفر می‌کند تا از خدمات پزشکی کشور مقصد در مراکز درمانی بهره‌مند شود. در اغلب موارد، هدف از توریسم پزشکی بهره‌مندی از قیمت پایین خدمات پزشکی یا دریافت سریع تر و بهتر خدمات در سایر نقاط دنیاست.

توریسم پزشکی با سفرهای معمولی پزشکی متفاوت است. در سفرهای معمول، شخص از کشوری کمتر توسعه یافته برای دریافت خدمات پزشکی به کشورهای پیشرفته می‌رود و دلیل آن نبود خدمات مشابه در کشورش است. در حالی که در توریسم پزشکی خدمات مشابه ارائه می‌شود ولی توریست کشور دیگر را ترجیح می‌دهد. خدمات ارائه شده در توریسم پزشکی متفاوت و بستگی به انتخاب گردشگر دارد. از خدمات بیسیک و ساده دندان پزشکی تا عمل جراحی‌های پیشرفته همچون تعویض زانو، جراحی قلب یا جراحی‌های زیبایی قابل ارائه بوده و محدودیتی نیست.

گردشگری پزشکی به مسافرت افراد برای دریافت خدمات پزشکی در کشورهای دیگر در قالب گردشگر اطلاق می‌شود. هرچند شهر اردبیل در این صنعت از قابلیت‌های زیادی برخوردار است. اما نبود زیر ساخت‌های لازم در بیمارستانهای دولتی و بخش خصوصی و کاهش ارزش پول کشور آذربایجان موجب کاهش گردشگران شهروندان آذری به اردبیل شده است.

در این پژوهش داده‌های آماری از طریق پرسشنامه و مصاحبه و مراجعه به بیمارستانها و مستندات موجود در ادارات و سازمان‌های متولی، جمع‌آوری گردیده است. بعد از جمع‌آوری اطلاعات اولیه ۱۱۰ نسخه پرسشنامه بعد ترجمه به زبان لاتین آذربایجانی در دو بخش سوالات عمومی و ارزشی در بیمارستان‌های دولتی، خصوصی، هتل بیمارستان و مطب-های خصوصی و همچنین در محل اسکان اتباع آذری توزیع که در نهایت

^{۳۲۱} گروه مدیریت موسسه آموزش عالی و غیر انتفاعی نوین اردبیل

۷۷ نفر از افرادی که دارای سواد کافی بودند به پرسشنامه ها پاسخ دادند و ۳۳ مورد فاقد ارزش بوده که در نهایت ۲۵ نفر زن و ۵۲ نفر از پاسخ دهندگان مرد بودند.

بیشترین فراوانی برای مطب ها و کلینیک ها می باشد که ۶۱٪ افراد پاسخ گو را شامل می شود کمترین فراوانی نیز برای بیمارستان های خصوصی است که کمتر از ۷٪ نمونه را شامل می شود. با توجه به اهداف و سوالات تحقیق، آمار توصیفی مربوط به سن، تحصیلات، جنسیت، بیمارستان مورد مراجعه، محل اسکان، وسیله ایاب و ذهاب و تحلیل توصیفی متغیرها به طور کامل بیان شد. بعد از بررسی نرمال بودن متغیرها با استفاده از آزمون کلموگروف، به تحلیل استنباطی فرضیات پرداخته شد. استنتاج تجزیه و تحلیل داده های پژوهش و خروجی بررسی فرضیات هم با همبستگی و آزمون ویلکاکسون بررسی شده میزان برآورد شده ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر هزینه خدمات پزشکی و رضایت مندی برابر با ۰٫۵۶ است. این همبستگی یک مقدار مثبت می باشد که موید همبستگی مثبت بین این دو متغیر است و مقدار آن در سطح ۰٫۰۵ معنی دار است زیرا مقدار p-value کمتر از ۰٫۰۵ است. همچنین بنا بر خروجی SPSS وجود زیرساخت های گردشگری پزشکی در شهر اردبیل از نظر بیماران و در سطح بیش از ۶۰٪ رد می شود این امر بدان مفهوم است که زیرساختهای لازم در زمینه گردشگری پزشکی در سطح استاندارد وجود ندارد. که در نتیجه مشخص شد بین هزینه خدمات پزشکی و افزایش تورسم پزشکی در اردبیل ارتباط معنی داری وجود دارد و همچنین زیر ساختهای تورسم پزشکی در شهر اردبیل در حد نرمال نمی باشد.

واژگان کلیدی: گردشگری، گردشگری سلامت، گردشگری پزشکی، بیمارستان های دولتی، هتل بیمارستان، شهر اردبیل